

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ CÔNG TÁC PHỔ CẬP GIÁO DỤC TRẺ 5 TUỔI Ở TRƯỜNG MẦM NON THÀNH PHỐ DĨ AN, TỈNH BÌNH DƯƠNG

Trương Ánh Ngọc

Trường Đại học Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương

Email: anhnngocvts@gmail.com

Tóm tắt: Quản lý công tác phổ cập giáo dục mầm non (PCGDMN) cho trẻ em 5 tuổi là sự tác động có chủ đích của chủ thể quản lý được thực hiện một cách liên tục, có tổ chức, có hệ thống đối với PCGDMN trẻ 5 tuổi nhằm đảm bảo toàn bộ trẻ em trong độ tuổi 5 tuổi thuộc các vùng, miền trên toàn quốc đều được đến lớp, thực hiện chăm sóc, giáo dục 2 buổi/ngày, đủ một năm học, chuẩn bị cho trẻ về thể chất, trí tuệ, tình cảm, thẩm mỹ, tiếng Việt và tâm lý sẵn sàng đi học, bảo đảm chất lượng để trẻ em vào lớp 1. Sử dụng chủ yếu phương pháp điều tra bằng bảng hỏi, tác giả đã khảo sát, đánh giá thực trạng quản lý công tác phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em 5 tuổi ở các trường mầm non thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương.

Từ khóa: Phổ cập giáo dục mầm non, quản lý công tác phổ cập giáo dục mầm non, trường mầm non, thành phố Dĩ An, Bình Dương.

Nhận bài: 18/01/2022; **Phản biện:** 22/01/2022; **Duyệt đăng:** 25/01/2022.

1. Đặt vấn đề

Phổ cập giáo dục mầm non (PCGDMN) cho trẻ năm tuổi đã được qui định trong các văn bản pháp lý. PCGDMN cho trẻ 5 tuổi là nhiệm vụ ưu tiên hàng đầu trong giáo dục mầm non nhằm chuẩn bị tốt cho trẻ em vào lớp 1 đối với tất cả các vùng miền trong cả nước. Giai đoạn trẻ em từ 3 - 5 tuổi là giai đoạn tiếp nhận những kỹ năng và kiến thức làm nền tảng cho sự hình thành nhân cách và năng lực. Vì thế, khi trẻ được 5 tuổi thì bé đã có khả năng tiếp thu một lượng kiến thức không nhỏ. Theo A.X Macarenco, một nhà giáo dục nổi tiếng của Nga thì: “Nền tảng của giáo dục chủ yếu được xây dựng từ khi trước 5 tuổi, nó chiếm đến 90% chất lượng của cả quá trình giáo dục” (Nguyễn Thị Hòa, 2015).

Đề án “Phổ cập GDMN cho trẻ em 5 tuổi giai đoạn 2010-2015” đã xác định mục tiêu chung của PCGDMN cho trẻ 5 tuổi là: “Bảo đảm hầu hết trẻ em năm tuổi ở mọi vùng miền được đến lớp để thực hiện chăm sóc, giáo dục 2 buổi/ngày, đủ một năm học, nhằm chuẩn bị tốt về thể chất, trí tuệ, tình cảm, thẩm mỹ, tiếng Việt và tâm lý sẵn sàng đi học, bảo đảm chất lượng để trẻ em vào lớp 1” (Thủ tướng Chính phủ, 2010)

Vì vậy, quản lý công tác PCGDMN cho trẻ 5 tuổi có tầm quan trọng trong việc tổ chức thực hiện đúng mục tiêu Chương trình giáo dục mầm non, giúp trẻ phát triển toàn diện về thể chất lẫn tinh thần, chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho trẻ khi vào lớp 1. Nhờ quản lý tốt công tác PCGDMN cho trẻ 5 tuổi mà đảm bảo hiệu quả trong công tác huy động trẻ 5 tuổi đến trường, lớp; giúp cho xã hội nhận thức đúng về trách nhiệm của từng cá nhân trong công tác chăm sóc, giáo dục trẻ. Quản lý công tác

PCGDMN cho trẻ 5 tuổi tạo đà nâng cao chất lượng giáo dục mầm non, chuẩn bị nền tảng thực hiện phổ cập GDMN cho trẻ mẫu giáo 4 tuổi trong thời gian tới. Quản lý công tác PCGDMN cho trẻ 5 tuổi còn giúp các cơ sở giáo dục mầm non tăng cường bồi dưỡng đội ngũ giáo viên; hoàn thiện cơ sở vật chất, trang thiết bị đầy đủ đảm bảo các điều kiện cho lớp có trẻ 5 tuổi.

Trong những năm gần đây, quản lý PCGDMN cho trẻ em 5 tuổi ở các trường mầm non thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương đã đạt hiệu quả nhất định. Kết quả nghiên cứu thực trạng cho thấy, các trường MN đã quan tâm đến sự phát triển toàn diện trẻ, đặc biệt là quan tâm, có trách nhiệm trong việc thực hiện PCGDMN cho trẻ 5 tuổi. Tuy nhiên trong quá trình thực hiện hoạt động PCGDMN cho trẻ 5 tuổi còn nhiều hạn chế khó khăn, đội ngũ giáo viên chưa phát huy hết năng lực, chưa có sự đổi mới về phương pháp, hình thức giáo dục và kiểm tra đánh giá trẻ trong các hoạt động giáo dục, đảm bảo các điều kiện phục vụ PCGDMN cho trẻ 5 tuổi. Bài viết trình bày kết quả nghiên cứu thực trạng quản lý công tác PCGDMN cho trẻ 5 tuổi bao gồm: quản lý mục tiêu, nội dung, chương trình PCGDMN cho trẻ 5 tuổi, quản lý phương pháp, hình thức và quản lý các điều kiện hỗ trợ cho PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường mầm non thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương.

2. Phương pháp nghiên cứu

Thực hiện đề tài này, phương pháp nghiên cứu tác giả đã sử dụng chủ yếu là phương pháp điều tra bằng bảng hỏi và phỏng vấn. Các câu hỏi đo mức độ theo thang thứ bậc Likert. Tác giả sử dụng thang đo năm bậc,

điểm số được quy đổi theo 5 thang bậc ứng với các mức độ (Hoàng Trọng & Chu Nguyễn Mộng Ngọc, 2011). Điểm thấp nhất là 1, cao nhất là 5. Giá trị khoảng cách = (Maximum - Minimum) / n = (5-1)/5 = 0.8. Tác giả tính điểm trung bình (ĐTB), xây dựng biểu đồ, bảng số liệu để thống kê, phân tích số liệu. Khách thể tham gia khảo sát là 406 cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên (GV) và cha mẹ trẻ (CMT), trong đó 206 CBQL, GV và 200 CMT của 06 trường mầm non công lập trên địa bàn thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương. Khảo sát được thực hiện trong năm học 2020 - 2021.

3. Kết quả nghiên cứu

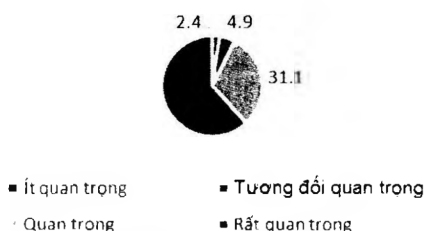
Tác giả Phạm Minh Hạc đã định nghĩa “Phổ cập giáo dục là việc tổ chức dạy và học nhằm làm cho toàn thể thành viên trong xã hội đến một độ tuổi nhất định đều có một trình độ đào tạo nhất định theo số năm học hoặc bậc học” (Phạm Minh Hạc, 1997).

Tại Khoản 8, Điều 5, Luật Giáo dục 2019, có quy định về Phổ cập giáo dục như sau: “Phổ cập giáo dục là quá trình tổ chức hoạt động giáo dục để mọi công dân trong độ tuổi đều được học tập và đạt đến trình độ học vấn nhất định theo quy định của pháp luật” (Quốc hội Việt Nam, 2019).

Quản lý công tác PCGD mầm non cho trẻ em 5 tuổi là sự tác động có chủ đích của chủ thể quản lý được thực hiện một cách liên tục, có tổ chức, có hệ thống đối với PCGDMN trẻ 5 tuổi nhằm đảm bảo toàn bộ trẻ em trong độ tuổi 5 tuổi thuộc các vùng, miền trên toàn quốc đều được đến lớp để thực hiện chăm sóc, giáo dục 2 buổi/ngày, đủ một năm học, nhằm chuẩn bị tốt về thể chất, trí tuệ, tình cảm, thẩm mỹ, tiếng Việt và tâm lý sẵn sàng đi học, bảo đảm chất lượng để trẻ em vào lớp 1.

3.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về quản lý công tác phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi ở các trường mầm non tại thành phố Dĩ An

Tim hiểu nhận thức về tầm quan trọng của cán bộ quản lý, giáo viên về công tác quản lý hoạt động PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường MN trên địa bàn thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương thông qua thực hiện hỗn hợp các phương pháp nghiên cứu định lượng và định tính. Kết quả thống kê ý kiến từ các đối tượng tham gia khảo sát là CBQL, GV được thể hiện trong biểu đồ 1 như sau:

Biểu đồ 1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về tầm quan trọng của công tác quản lý PCGD cho trẻ 5 tuổi tại các trường mầm non thành phố Dĩ An

Biểu đồ 1 cho thấy, đa số các CBQL, GV tham gia khảo sát đánh giá tầm quan trọng của quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường MN ở mức độ rất quan trọng (chiếm 61.7%) và mức độ quan trọng là 31.1%. Qua phỏng vấn, nhiều CBQL khẳng định vai trò quan trọng của quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi. Có thể nêu một số ý kiến sau:

- “Công tác quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi tại trường mầm non giúp trẻ phát triển toàn diện về thể chất, trí tuệ cũng như kỹ năng sống tự tin của trẻ, nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ 5 tuổi” (QL5);

- “Thực hiện tốt công tác quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi nhằm giúp các bé được vui chơi và học tập đầy đủ, cũng như phòng chống thấp còi, suy dinh dưỡng ở trẻ” (QL4);

- Có ý kiến khẳng định: “Công tác quản lý PCGDMN trẻ 5 tuổi tại trường rất cần thiết và vô cùng quan trọng tạo điều kiện cho tất cả trẻ được đến trường” (QL3);

Tuy nhiên, biểu đồ 1 cũng cho thấy, vẫn còn một số CBQL, GV chưa xác định được tầm quan trọng trong công tác quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi (4.9% số người trả lời cho là tương đối quan trọng, ít quan trọng là 2.4%), bởi những nguyên nhân khách quan như “mất nhiều thời gian để thực hiện” (QL1). Có CBQL cho biết: “Tôi rất tâm huyết về công tác này, tuy nhiên còn gặp rất nhiều khó khăn vì trường tôi dạy có nhiều con của công nhân tạm trú làm ảnh hưởng đến công tác điều tra phổ cập” (QL2).

Như vậy, các cán bộ quản lý và giáo viên tại các trường MN ở thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương đã nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng trong công tác quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi trong nhà trường. Quản lý hoạt động PCGDMN cho trẻ 5 tuổi góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ 5 tuổi, tạo mọi điều kiện thuận lợi để trẻ 5 tuổi được đến trường học tập.

3.2. Thực trạng quản lý mục tiêu phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em 5 tuổi ở trường mầm non thành phố Dĩ An

Kiểm soát được mục tiêu có vai trò quan trọng, góp phần định hướng mọi hoạt động PCGDMN cho trẻ 5 tuổi, đây là nhiệm vụ quan trọng của hiệu trưởng trường MN. Kết quả đánh giá mức độ thực hiện và kết quả đạt được về mục tiêu PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường MN tại thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương của CBQL, GV tham gia khảo sát được thể hiện trong bảng 1 (trang bên).

- Về mức độ thực hiện: Các nội dung quản lý mục tiêu PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường mầm non thành phố Dĩ An được các CBQL, GV tham gia khảo sát đánh giá là thực hiện rất thường xuyên, được xếp hạng theo thứ tự giảm dần như sau: “Chỉ đạo tổ chuyên môn/nhóm lớp thực hiện dạy học, giáo dục theo mục tiêu đề ra” (ĐTB là 4.47); “Hướng dẫn, giám sát, khuyến khích GV thực hiện mục tiêu giáo dục trẻ 5 tuổi” (ĐTB là 4.46); “Tổ chức xác định mục tiêu dạy học, giáo dục và các biện pháp thực hiện PCGD cho trẻ 5 tuổi” (ĐTB là 4.44);

Bảng 1. Ý kiến của CBQL, GV về thực trạng quản lý mục tiêu PCGDMN cho trẻ 5 tuổi tại các trường mầm non thành phố Dĩ An

TT	Nội dung		ĐTB	ĐLC	Xếp loại
1	Phân tích thực trạng công tác PCGD cho trẻ 5 tuổi ở trường mầm non	Mức độ thực hiện	4.40	0.638	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.74	0.547	Tốt
2	Tổ chức xác định mục tiêu dạy học, giáo dục và các biện pháp thực hiện PCGD cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.44	0.612	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.74	0.556	Tốt
3	Hiệu trưởng yêu cầu tổ chuyên môn xác định mục tiêu PCGD trong kế hoạch tổ chuyên môn	Mức độ thực hiện	4.43	0.619	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.82	0.468	Tốt
4	Tổ chức phổ biến, triển khai cho GV thực hiện các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, của ngành giáo dục về PCGD MN cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.43	0.671	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.80	0.545	Tốt
5	Tổ chức thực hiện kế hoạch PCGD trẻ 5 tuổi theo mục tiêu đề ra	Mức độ thực hiện	2.97	0.195	Thỉnh thoảng
		Kết quả thực hiện	2.16	0.363	Yếu
6	Hướng dẫn, giám sát, khuyến khích GV thực hiện mục tiêu giáo dục trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.46	0.637	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.76	0.540	Tốt
7	Chỉ đạo tổ chuyên môn/nhóm lớp thực hiện dạy học, giáo dục theo mục tiêu đề ra.	Mức độ thực hiện	4.47	0.652	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.80	0.488	Tốt
8	Hiệu trưởng tổ chức kiểm tra, đánh giá và tự đánh giá (định kì, đột xuất) kết quả thực hiện mục tiêu	Mức độ thực hiện	2.05	0.215	Hiếm khi
		Kết quả thực hiện	2.03	0.182	Yếu

“Hiệu trưởng yêu cầu tổ chuyên môn xác định mục tiêu PCGD trong kế hoạch tổ chuyên môn” (ĐTB là 4.43) và “Phân tích thực trạng công tác PCGD cho trẻ 5 tuổi ở trường mầm non” (ĐTB là 4.40). Độ lệch chuẩn trong các trường hợp thấp (dao động từ 0.468 đến 0.652) thể hiện sự tương đồng trong đánh giá giữa các đối tượng tham gia khảo sát. Tuy nhiên, một số nội dung như “tổ chức thực hiện kế hoạch PCGD trẻ 5 tuổi theo mục tiêu đề ra” (ĐTB là 2.97), “tổ chức kiểm tra, đánh giá và tự đánh giá (định kì, đột xuất) kết quả thực hiện mục tiêu của Hiệu trưởng” (ĐTB là 2.05) chỉ được các đối tượng tham gia khảo sát cho rằng thực hiện ở mức thỉnh thoảng hay hiếm khi thực hiện. Có ý kiến cho rằng, tuy nhà trường thực hiện nghiêm túc công tác quản lý phổ cập

giáo dục cho trẻ 5 tuổi, nhưng lúng túng trong việc tổ chức hướng dẫn giáo viên cập nhật thông tin chỉ đạo từ cấp trên về công tác PCGDMN làm ảnh hưởng đến quá trình giảng dạy theo kế hoạch chương trình yêu cầu” (GV10).

- Về kết quả thực hiện: Các nội dung quản lý mục tiêu PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường mầm non thành phố Dĩ An được các CBQL, GV tham gia khảo sát đánh giá là đạt kết quả tốt khi thực hiện, bao gồm: “Phân tích thực trạng công tác PCGD cho trẻ 5 tuổi ở trường mầm non”, “Tổ chức xác định mục tiêu dạy học, giáo dục và các biện pháp thực hiện PCGD cho trẻ 5 tuổi”, “Hiệu trưởng yêu cầu tổ chuyên môn xác định mục tiêu PCGD trong kế hoạch tổ chuyên môn”, “Tổ chức phổ biến, triển khai cho GV thực hiện các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, của ngành giáo dục về PCGD MN cho trẻ 5 tuổi”, “Hướng dẫn, giám sát, khuyến khích GV thực hiện mục tiêu giáo dục trẻ 5 tuổi”, “Chỉ đạo tổ chuyên môn/nhóm lớp thực hiện dạy học, giáo dục theo mục tiêu đề ra”. Như vậy, với sự nghiêm túc trong công việc, tinh thương, trách nhiệm đối với với trẻ và quan tâm đến chất lượng giáo dục nhà trường, Hiệu trưởng các trường MN trên địa bàn thành phố Dĩ An đã thực hiện thường xuyên và đạt kết quả tốt trong đa số các nội dung quản lý các mục tiêu PCGDMN cho trẻ 5 tuổi. Tuy nhiên, các nội dung “tổ chức thực hiện kế hoạch PCGD trẻ 5 tuổi theo mục tiêu đề ra” và “tổ chức kiểm tra, đánh giá và tự đánh giá” chỉ được CBQL, GV các trường mầm non đánh giá kết quả thực hiện ở mức yếu. Các trường cần có những biện pháp phù hợp với điều kiện nhà trường để khắc phục những hạn chế trong công tác quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi trong trường.

Ngoài ra, *bảng 1* cũng cho thấy, các nội dung được CBQL, GV nhận định thỉnh thoảng thực hiện thì cũng được đánh giá là kết quả thực hiện ở mức yếu.

3.3. Thực trạng quản lý nội dung, chương trình phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em 5 tuổi ở trường mầm non tại thành phố Dĩ An

Quản lý nội dung, chương trình PCGDMN cho trẻ 5 tuổi được thực hiện thông qua công tác xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện kế hoạch và chỉ đạo, kiểm tra thực hiện nội dung chương trình PCGDMN cho trẻ 5 tuổi nhằm đáp ứng mục tiêu phổ cập. Kết quả xử lý thông tin từ khảo sát bằng bảng hỏi được thể hiện trong *bảng 2* (trang bên).

Nhìn vào *bảng 2*, chúng ta thấy:

- Về mức độ thực hiện: Các nhiệm vụ quản lý nội dung, chương trình PCGDMN cho trẻ 5 tuổi của Hiệu trưởng ở các trường mầm non thành phố Dĩ An được các CBQL, GV tham gia khảo sát đánh giá là rất thường xuyên, bao gồm: “Chỉ đạo thực hiện kế hoạch nội dung, chương trình PCGD mầm non cho trẻ em 5 tuổi” (ĐTB là 4.48); “Tổ chức thực hiện kế hoạch chương trình, nội dung PCGDMN cho trẻ 5 tuổi” (ĐTB là 4.47). Độ lệch chuẩn trong các trường hợp thấp (từ 0.516 đến 0.606) thể hiện sự thống nhất trong đánh giá giữa các đối tượng tham gia khảo sát. Như vậy, công tác tổ chức,

Bảng 2. Ý kiến của CBQL, GV về thực trạng quản lý nội dung chương trình PCGD cho trẻ 5 tuổi tại các trường mầm non thành phố Dĩ An

TT	Nội dung		ĐTB	ĐLC	Xếp loại
1	Xây dựng kế hoạch phát triển chương trình, nội dung giáo dục trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	2.46	0.509	Hiếm khi
		Kết quả thực hiện	2.15	0.363	Yếu
2	Tổ chức thực hiện kế hoạch chương trình, nội dung PCGDMN cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.47	0.606	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.79	0.516	Tốt
3	Chỉ đạo thực hiện kế hoạch nội dung, chương trình PCGD mầm non cho trẻ em 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.48	0.606	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.78	0.525	Tốt
4	Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện chương trình, nội dung giáo dục cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	2.98	0.170	Thỉnh thoảng
		Kết quả thực hiện	2.17	0.380	Yếu

chỉ đạo thực hiện kế hoạch PCGDMN cho trẻ 5 tuổi được thực hiện rất thường xuyên. Tuy nhiên, việc xây dựng kế hoạch và công tác kiểm tra đánh giá việc thực hiện chương trình, nội dung giáo dục cho trẻ 5 tuổi được thực hiện ít hơn. Qua phỏng vấn một số giáo viên, có ý kiến cho rằng “việc thực hiện PCGDMN làm mất nhiều thời gian, tạo thêm áp lực cho đội ngũ giáo viên cũng như cán bộ quản lý, một lúc họ phải làm nhiều việc làm ảnh hưởng đến chất lượng công việc, đặc biệt là chất lượng thu thập thông tin đánh giá kết quả PCGDMN cho trẻ 5 tuổi” (GV6, GV7, GV8). Như vậy, tuy các trường quan tâm đến công tác PCGDMN cho trẻ 5 tuổi cũng như đề cao nhiệm vụ quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi đối với Hiệu trưởng nhà trường, nhưng cần quan tâm đến công tác xây dựng kế hoạch cũng như kiểm tra đánh giá thực hiện chương trình PCGDMN cho trẻ 5 tuổi tại trường.

- Về kết quả đạt được: Nhìn vào bảng 2. cho chúng ta thấy các nhiệm vụ quản lý nội dung, chương trình PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường MN tại thành phố Dĩ An thực hiện rất thường xuyên đều được mang lại kết quả tốt. Tuy nhiên trong công tác kế hoạch phát triển chương trình, nội dung giáo dục trẻ 5 tuổi cũng như công tác kiểm tra thực hiện chương trình, nội dung giáo dục cho trẻ 5 tuổi chưa thực sự có hiệu quả tại các trường mầm non. “Công tác kiểm tra, đánh giá còn mang tính hình thức” (GV9).

Chính vì vậy, để nâng cao chất lượng trong công tác quản lý nội dung, chương trình PCGDMN cho trẻ 5 tuổi, các trường MN tại thành phố Dĩ An cần tăng cường nhiệm vụ xây dựng kế hoạch thực hiện phát triển chương trình giáo dục cho trẻ 5 tuổi, đổi mới về nội dung hoạt động, tăng cường các hoạt động trải nghiệm phù hợp với điều kiện kinh tế, bối cảnh xã hội hiện nay.

3.4. Thực trạng quản lý phương pháp và hình thức phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em 5 tuổi ở trường mầm non tại thành phố Dĩ An

Kết quả khảo sát về thực trạng quản lý phương pháp và hình thức trong quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường mầm non tại thành phố Dĩ An được thống kê và thể hiện trong bảng 3 dưới đây.

Bảng 3. Ý kiến của CBQL, GV về thực trạng quản lý phương pháp và hình thức PCGD cho trẻ 5 tuổi tại các trường mầm non thành phố Dĩ An

TT	Quản lý phương pháp và hình thức PCGDMN cho trẻ 5 tuổi		ĐTB	ĐLC	Xếp loại
1	Xác định phương pháp và hình thức tổ chức PCGD trẻ 5 tuổi bám sát mục tiêu giáo dục, nội dung dạy học; phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.50	0.565	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.78	0.521	Tốt
2	Tổ chức thực hiện phương pháp và hình thức PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	2.46	0.499	Hiếm khi
		Kết quả thực hiện	3.00	0.000	Trung bình
3	Chỉ đạo thực hiện phương pháp và hình thức PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.49	0.638	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.75	0.563	Tốt
4	Kiểm tra, đánh giá việc đổi mới phương pháp, hình thức giáo dục	Mức độ thực hiện	4.48	0.622	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.78	0.487	Tốt

- Về mức độ thực hiện: đa số các nhiệm vụ quản lý phương pháp và hình thức PCGDMN cho trẻ 5 tuổi của Hiệu trưởng ở các trường mầm non thành phố Dĩ An được các CBQL, GV tham gia khảo sát đánh giá là rất thường xuyên. Trong đó, nhiệm vụ “Xác định phương pháp và hình thức tổ chức PCGD trẻ 5 tuổi bám sát mục tiêu giáo dục, nội dung dạy học; phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi trẻ 5 tuổi” (ĐTB là 4.50) được xem là thực hiện nhiều nhất. Tuy nhiên công tác “Tổ chức thực hiện phương pháp và hình thức PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi” được xác định ở mức hiếm khi thực hiện. Điều này cũng được thể hiện qua kết quả phỏng vấn như: “nhà trường còn xem nặng hình thức” (GV5), hay “tập trung nâng cao việc giảng dạy nhưng rất vất vả cho giáo viên, hiện nay lớp học rất đông học sinh” (GV3, GV4). Như vậy, tuy các trường xác định các phương pháp và hình thức PCGDMN cho trẻ 5 tuổi phù hợp nhưng còn nhiều hạn chế trong công tác tổ chức thực hiện.

- Về kết quả thực hiện: đi đôi với việc thực hiện, các nhiệm vụ quản lý phương pháp và hình thức tổ chức PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường MN tại thành phố Dĩ An thực hiện với kết quả tốt, như: “Chỉ đạo thực hiện phương pháp và hình thức PCGD mầm

non cho trẻ 5 tuổi” (ĐTB là 4.75), “Xác định phương pháp và hình thức tổ chức PCGD trẻ 5 tuổi bám sát mục tiêu giáo dục, nội dung dạy học; phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi trẻ 5 tuổi” và “Kiểm tra, đánh giá việc đổi mới phương pháp, hình thức giáo dục” (ĐTB là 4.78). Độ lệch chuẩn trong các trường hợp thấp (từ 0.487 đến 0.622) thể hiện sự thống nhất trong đánh giá giữa các đối tượng tham gia khảo sát. Riêng, nhiệm vụ “Tổ chức thực hiện phương pháp và hình thức PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi” chỉ được đánh giá kết quả thực hiện ở mức trung bình. Qua kết quả phỏng vấn cũng cho thấy việc tổ chức thực hiện phương pháp và hình thức PCGDMN cho trẻ 5 tuổi chưa mang lại hiệu quả. Qua đó, để nâng cao chất lượng trong việc tổ chức thực hiện phương pháp và hình thức PCGDMN cho trẻ 5 tuổi, nhà trường cần đẩy mạnh trong việc phân công, xác định trách nhiệm đến từng bộ phận, cũng như tăng cường đổi mới các hoạt động sinh hoạt chuyên môn, nâng cao ý thức trách nhiệm trong quản lý thực hiện phương pháp và hình thức PCGDMN cho trẻ 5 tuổi tại các trường mầm non thành phố Dĩ An.

Bảng 4. Ý kiến của CBQL, GV về thực trạng quản lý kiểm tra, đánh giá PCGD cho trẻ 5 tuổi tại các trường mầm non ở thành phố Dĩ An

TT	Quản lý kiểm tra, đánh giá PCGDMN cho trẻ 5 tuổi	ĐTB	ĐLC	Xếp loại	
1	Xây dựng kế hoạch kiểm tra đánh giá PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.46	0.614	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.80	0.481	Tốt
2	Tổ chức thực hiện kiểm tra, đánh giá PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	2.58	0.495	Hiếm khi
		Kết quả thực hiện	2.85	0.353	Trung bình
3	Chỉ đạo thực hiện kế hoạch kiểm tra, đánh giá PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.50	0.591	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.81	0.475	Tốt
4	Khuyến khích, động viên cán bộ giáo viên tham gia PCGD cho trẻ 5 tuổi thực hiện tự kiểm tra việc thực hiện nhiệm vụ được giao	Mức độ thực hiện	4.52	0.556	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.77	0.554	Tốt
5	Sơ kết, tổng kết kiểm tra, đánh giá PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.46	0.614	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.80	0.481	Tốt

3.5. Thực trạng quản lý công tác kiểm tra, đánh giá việc thực hiện công tác phổ cập giáo dục trẻ 5 tuổi tại thành phố Dĩ An

Kết quả đánh giá mức độ thực hiện và kết quả đạt được của quản lý kiểm tra đánh giá PCGDMN cho trẻ 5

tuổi của CBQL, GV tham gia khảo sát được thống kê và thể hiện trong *bảng 4*.

Bảng 4 cho thấy, đa số các nhiệm vụ trong quản lý kiểm tra, đánh giá PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường MN tại thành phố Dĩ An được các CBQL, GV tham gia khảo sát đánh giá ở mức độ thực hiện rất thường xuyên và đạt kết quả tốt, bao gồm: “Xây dựng kế hoạch kiểm tra đánh giá PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi”; “Chỉ đạo thực hiện kế hoạch kiểm tra, đánh giá PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi”; “Khuyến khích, động viên cán bộ giáo viên tham gia PCGD cho trẻ 5 tuổi thực hiện tự kiểm tra việc thực hiện nhiệm vụ được giao”; “Sơ kết, tổng kết kiểm tra, đánh giá PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi” (ĐTB dao động trong các trường hợp từ 4.46 đến 4.81). Đồng thời, độ lệch chuẩn thấp (0.481 đến 0.614) thể hiện sự thống nhất trong đánh giá giữa các đối tượng tham gia khảo sát. Như vậy, các trường MN tại thành phố Dĩ An đã quan tâm đến công tác quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi, các trường đã thực hiện hiệu quả công tác quản lý kiểm tra, đánh giá hoạt động PCGDMN cho trẻ 5 tuổi.

Riêng, nhiệm vụ “Tổ chức thực hiện kiểm tra, đánh giá PCGD mầm non cho trẻ 5 tuổi” được các CBQL, GV tham gia khảo sát đánh giá là hiếm khi thực hiện và chỉ đạt kết quả trung bình. Qua kết quả phỏng vấn, một số ý kiến cho rằng “công tác phân công trách nhiệm trong việc thu thập thông tin cần linh hoạt và ứng dụng công nghệ thông tin trong thu thập, xử lý thông tin để rút ngắn thời gian và tránh sai sót, cũng như giúp đội ngũ giáo viên dành nhiều thời gian hơn cho công tác chăm sóc, giáo dục trẻ; phát triển chuyên môn” (GV4, GV5). Qua đó, công tác quản lý kiểm tra, đánh giá PCGDMN cho trẻ 5 tuổi tại các trường MN đã được triển khai có bài bản, tuy nhiên để đạt hiệu quả cao hơn, chất lượng tốt hơn, Hiệu trưởng các trường MN trên địa bàn thành phố Dĩ An cần quan tâm đến công tác kiểm tra, đánh giá. Tiếp tục đổi mới phương tiện, công cụ kiểm tra, đánh giá thực hiện kế hoạch PCGDMN cho trẻ 5 tuổi nhằm xác định chính xác những hạn chế, kịp thời để ra phương hướng khắc phục, góp phần huy động trẻ 5 tuổi ra lớp đúng hạn, duy trì sĩ số, đảm bảo trẻ đi học chuyên cần và nâng cao chất lượng giáo dục, đẩy mạnh xã hội hóa giáo dục.

3.6. Thực trạng quản lý các điều kiện phục vụ công tác phổ cập giáo dục trẻ 5 tuổi tại thành phố Dĩ An

Trong quá trình quản lý hoạt động PCGDMN cho trẻ 5 tuổi, các trường cần chú ý đến hai điều kiện chính: Một là đội ngũ được đảm bảo về số lượng, chất lượng; Hai là cơ sở vật chất, trang thiết bị được an toàn, chất lượng. Để xác định những hạn chế cũng như ưu điểm trong công tác quản lý các điều kiện PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường mầm non tại thành phố Dĩ An chúng tôi thực hiện hỗn hợp các phương pháp nghiên cứu định tính và định lượng thông qua điều tra bảng hỏi và phỏng vấn. Trong đó, kết quả đánh giá mức độ thực hiện và kết quả đạt được từ phương pháp nghiên cứu định lượng đối với các CBQL, GV tham gia khảo sát được thống kê và thể hiện trong *bảng 5*.

Bảng 5. Ý kiến của CBQL, GV về thực trạng quản lý các điều kiện phục vụ PCGD cho trẻ 5 tuổi tại các trường mầm non thành phố Dĩ An

STT	Nội dung	ĐTB	ĐLC	Xếp loại	
Quản lý đội ngũ giáo viên PCGDMN cho trẻ 5 tuổi					
1	Phân công giáo viên thực hiện PCGD trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.53	0.564	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.78	0.507	Tốt
2	Tổ chức bồi dưỡng giáo viên nâng cao trình độ đáp ứng yêu cầu PCGD trẻ 5 tuổi.	Mức độ thực hiện	2.57	0.496	Hiếm khi
		Kết quả thực hiện	2.18	0.385	Yếu
3	Động viên, giúp đỡ giáo viên thực hiện PCGD trẻ 5 tuổi hoàn thành nhiệm vụ được giao	Mức độ thực hiện	4.52	0.547	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.79	0.504	Tốt
4	Dự giờ thăm lớp, kiểm tra trình độ chuyên môn giáo viên tham gia PCGD cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.55	0.604	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.80	0.527	Tốt
Quản lý cơ sở vật chất, trang thiết bị PCGDMN cho trẻ 5 tuổi					
1	Xây dựng kế hoạch mua sắm, trang bị cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ công tác PCGD cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.51	0.590	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.79	0.497	Tốt
2	Tổ chức mua sắm, trang bị cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ công tác PCGD cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	2.99	0.070	Thỉnh thoảng
		Kết quả thực hiện	2.16	0.368	Yếu
3	Hướng dẫn giáo viên sử dụng, bảo quản cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ công tác PCGD cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.52	0.574	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.77	0.545	Tốt
4	Kiểm tra, đánh giá việc sử dụng, bảo quản cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ công tác PCGD cho trẻ 5 tuổi	Mức độ thực hiện	4.48	0.630	Rất thường xuyên
		Kết quả thực hiện	4.75	0.560	Tốt

Nhìn vào *bảng 5* cho thấy, đa số các nhiệm vụ trong quản lý đội ngũ giáo viên tại các trường đáp ứng cho mục tiêu PCGDMN cho trẻ 5 tuổi được các đối tượng tham gia khảo sát đánh giá ở mức độ rất thường xuyên thực hiện và có đạt kết quả tốt, bao gồm: “Phân công giáo viên thực hiện PCGD trẻ 5 tuổi”, “Động viên, giúp đỡ giáo viên thực hiện PCGD trẻ 5 tuổi hoàn thành nhiệm

vụ được giao” và “Dự giờ thăm lớp, kiểm tra trình độ chuyên môn giáo viên tham gia PCGD cho trẻ 5 tuổi” (ĐTB dao động từ 4.52 đến 4.80). Đồng thời, qua kết quả phỏng vấn, có ý kiến cho rằng “Nhà trường đã quản lý tốt công tác phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi bởi vì có hỗ trợ chặt chẽ từ Ban chỉ đạo PCGDMN cấp phường và các trường tư thục trên địa bàn” (QL2, QL3). Tuy nhiên, nhiệm vụ “Tổ chức bồi dưỡng giáo viên nâng cao trình độ đáp ứng yêu cầu PCGD trẻ 5 tuổi” chưa được các CBQL, GV tham gia khảo sát đánh giá cao về mức độ thực hiện cũng như kết quả đạt được (ĐTB dao động từ 2.18 đến 2.57). Kết quả đánh giá ứng với mức độ hiếm khi thực hiện và kết quả yếu khi thực hiện. Như vậy, cần quan tâm thực hiện tốt bồi dưỡng phát triển đội ngũ giáo viên, bởi vì “đội ngũ giáo viên có trình độ chuyên môn không đồng đều” (QL5).

Bảng 5 cho thấy, đa số các nhiệm vụ trong quản lý cơ sở vật chất, trang thiết bị PCGDMN cho trẻ 5 tuổi tại các trường MN tại thành phố Dĩ An được các đối tượng tham gia khảo sát đánh giá ở mức độ thực hiện rất thường xuyên và đạt kết quả tốt (ĐTB dao động từ 4.48 đến 4.52). Độ lệch chuẩn trong các trường hợp thấp dao động từ 0.070 đến 0.630 thể hiện sự đồng nhất trong đánh giá giữa các đối tượng tham gia khảo sát. Riêng nhiệm vụ “Tổ chức mua sắm, trang bị cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ công tác PCGD cho trẻ 5 tuổi” được xác định là thành công thực hiện và đạt kết quả yếu. Đồng thời, qua kết quả phỏng vấn cho thấy, các trường MN trên địa bàn thành phố Dĩ An còn tồn tại những khó khăn, hạn chế trong công tác PCGDMN cho trẻ 5 tuổi, đặc biệt là khó khăn trong việc trang bị, đầu tư mua mới đồ dùng, đồ chơi, xây dựng cơ sở hạ tầng, xây dựng môi trường học tập, vui chơi cho trẻ. Như vậy, để đảm bảo các điều kiện phục vụ cho công tác PCGDMN cho trẻ 5 tuổi tại trường MN, cần có sự quan tâm các ban ngành, đoàn thể địa phương đến việc phát triển đội ngũ giáo viên, xây dựng môi trường vật chất thân thiện, hiện đại và an toàn cho trẻ tham gia các hoạt động trải nghiệm.

4. Kết luận

Kết quả khảo sát, đánh giá thực trạng cho thấy, CBQL, GV tại các trường MN thành phố Dĩ An đã nhận thức được tầm quan trọng của công tác quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi. Thực hiện khá tốt một số nhiệm vụ quản lý mục tiêu PCGDMN cho trẻ 5 tuổi. Tổ chức, chỉ đạo thực hiện kế hoạch chương trình, nội dung PCGDMN cho trẻ 5 tuổi. Các trường cũng thực hiện khá tốt nghiệp vụ quản lý phương pháp, hình thức PCGDMN trẻ 5 tuổi bám sát mục tiêu giáo dục, nội dung dạy học, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi trẻ 5 tuổi; chỉ đạo thực hiện kiểm tra, đánh giá việc đổi mới phương pháp, hình thức giáo dục. Tổ chức phân công giáo viên thực hiện PCGD trẻ 5 tuổi phù hợp. Tuy nhiên, kết quả khảo sát thực trạng cũng cho thấy:

- Một bộ phận CBQL, GV chưa nhận thức được đầy đủ và đúng đắn về tầm quan trọng của PCGDMN và quản lý PCGDMN cho trẻ 5 tuổi.

- Một số nhiệm vụ quản lý mục tiêu chưa thực hiện thường xuyên và hiệu quả như: tổ chức thực hiện kế hoạch PCGD trẻ 5 tuổi theo mục tiêu đề ra; tổ chức kiểm tra, đánh giá và tự đánh giá (định kì, đột xuất) kết quả thực hiện mục tiêu PCGD trẻ 5 tuổi.

- Các trường chưa thực hiện tốt việc xây dựng kế hoạch phát triển chương trình, nội dung giáo dục trẻ 5 tuổi. Kết quả khảo sát cho thấy, nhiều trường còn xem nhẹ công tác kiểm tra, đánh giá việc thực hiện chương trình, nội dung giáo dục cho trẻ 5 tuổi theo mục tiêu đề ra. Chưa có sự phối hợp đồng bộ giữa các lực lượng giáo dục của nhà trường trong thu thập thông tin, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ trong từng bộ phận tham gia các hoạt động giáo dục.

- Về quản lý thực hiện phương pháp và hình thức PCGDMN cho trẻ 5 tuổi còn một số hạn chế như: tổ chức thực hiện phương pháp và hình thức PCGD mầm non; tổ chức kiểm tra, đánh giá và tự đánh giá thực hiện phương pháp và hình thức PCGD cho trẻ 5 tuổi. Sử dụng kết quả đánh giá chưa phù hợp.

- Công tác tổ chức bồi dưỡng giáo viên nâng cao trình độ đáp ứng yêu cầu PCGD trẻ 5 tuổi ít được quan

tâm. Việc trang bị cơ sở vật chất, thiết bị, đầu tư mua mới đồ dùng, đồ chơi, xây dựng cơ sở hạ tầng, xây dựng môi trường học tập, vui chơi trong PCGDMN cho trẻ còn hạn chế.

Kết quả khảo sát thực trạng quản lý hoạt động PCGDMN cho trẻ 5 tuổi ở các trường mầm non thành phố Dĩ An là cơ sở thực tiễn giúp cho các trường đề ra biện pháp thực hiện tốt nhiệm vụ quản lý hoạt động PCGDMN cho trẻ 5 tuổi, nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ em, góp phần phát triển nguồn nhân lực tương lai của đất nước. □

Tài liệu tham khảo

- [1]. Phạm Minh Hạc (1997), *Tâm lý học tập 1*, NXB Giáo Dục, Hà Nội.
- [2]. Nguyễn Thị Hòa (2015), *Giáo trình Giáo dục học mầm non*, NXB Đại học Sư phạm.
- [3]. Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam (2019), *Luật số 43/2019/QH14 ngày 14/6/2019 ban hành Luật Giáo dục*.
- [4]. Hoàng Trọng và Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2011), *Thống kê ứng dụng trong kinh tế - xã hội*, NXB Lao động - Xã hội, Hà Nội.

Actual situation of managing the education universalization for 5-years-old children in the preschools in Di An city, Binh Duong province

Truong Anh Ngoc

Thu Dau Mot University

Email: anhgocvts@gmail.com

Abstract: Managing the preschool education universalization for 5-years-old children is the intentional impact of the management subject, which is carried out in a continuous, organized and systematic manner for 5-years-old children in order to ensure all children aged 5 years old in the whole country to attend classes and to be provided with care and education for 2 sessions/day in a full school year in order to prepare well physically, intellectually and emotionally, aesthetically, Vietnamese language and psychology for them to enter grade 1. Using mainly the questionnaire survey method, the author has assessed the current situation of managing the education universalization for 5-years-old children in the preschools in Di An city, Binh Duong province.

Keywords: Preschool education universalization, managing the universalization of preschool education, preschool, Di An city, Binh Duong